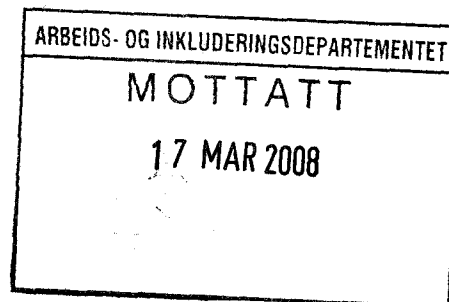

YRKESORGANISASJONENES
SENTRALFORBUND

Arbeid og Inkluderingsdepartementet
Postboks 8019 Dep.
0030 Oslo

Deres ref.:
200706340-/MOM

Vår ref.:
149/939-07/08 ØK

Dato:
12.03.2008

HØRING – ARBEIDSAVKLARINGSPENGER

YS viser til høringsnotat datert 13.12.07 om forslag om å erstatte rehabiliteringspenger, attføringspenger og tidsbegrenset uførestønad med arbeidsavklaringspenger. Notatet har vært sendt på høring til alle YS forbund.

YS er positive til hovedtrekkene i forslaget. Vi anser det fornuftig å erstatte tre tidligere ordninger med en ny og antar at dette vil kunne frigjøre ressurser til oppfølging av brukerne. Vi har imidlertid innvendinger på enkelte punkter.

Når det gjelder selve begrepet "arbeidsavklaringspenger" så synes YS at dette er langt og "tungt". Vi foreslår at det forkortes til "avklaringspenger".

Besøksadresse:

Til notatets 2.2.4

YS er skeptiske til kravet om at arbeidsevnen må være redusert med minst 50 %. Etter vår oppfatning vil det gi mer fleksibilitet dersom det også er mulig å gi arbeidsavklaringspenger når arbeidsevnen er redusert med for eksempel 1/3. Vi mener det må være naturlig å legge vekt på hvordan fremtidig uførestønad blir utformet og kravet til nedsatt arbeidsevne bør være det samme her som i ny uførestønad.

Brugt.19

Postadresse:

Postboks 9232

Grønland

Til notatets 2.2.5

YS stiller seg undrende til at mottaker av arbeidsavklaringspenger skal måtte ha behov for bistand for å skaffe seg eller beholde et arbeid slik ordlyden i § 11-6 tilsier. Det er vanskelig å forstå at en person som ikke trenger bistand, men som likevel bruker noe tid på å skaffe seg arbeid ikke skal ha rett til arbeidsavklaringspenger.

0134 Oslo

Org. nr.:

Vi antar at det er meningen at også ordinære arbeidssøkere som ikke får bistand skal ha rett til arbeidsavklaringspenger, jfr. § 11-15 b). Ordlyden i § 11-6 er derfor noe forvirrende.

971 454 431

Telefon:

Til notatets 2.3.1

Etter § 11-15 skal man ha rett til arbeidsavklaringspenger i inntil 3 mnd. Mens man søker arbeid. YS mener dette er for kort tid, og viser til at det historisk sett sjelden har vært et arbeidsmarked som er så godt som i dag. I "normale" tider er 3 måneder kort tid for å komme seg i arbeid.

21 01 36 00

Telefaks:

21 01 37 20 ■

Vi mener videre at arbeidsavklaringspenger må tilståes i ventetiden ved søknad om uførepensjon. Det er ikke den enkelte søker som kan lastes dersom ventetiden er lang og det er rimelig at man mottar arbeidsavklaringspenger til søknaden er avgjort.

YS er enig i at man, for å være reell arbeidssøker etter loven, må være villig til å ta passende arbeid. Slik vi leser § 11-15 tredje ledd stilles det imidlertid for strenge krav. Etter bestemmelsen skal man være forpliktet til å ta et hvert arbeid, heltid eller deltid, som man er i stand til å utføre hvor som helst i landet. Eneste vilkår er at lønnen er i henhold til tariff eller sedvane.

YS mener at bestemmelsen må gi større rom for bruk av skjønn. Det vil kunne slå helt urimelig overfor enkelte dersom de skal kunne fratas arbeidsavklaringspenger fordi de ikke er villige til å flytte til en annen kant av landet for å ta arbeid.

For eksempel kan man tenke seg en familiefar bosatt i Finnmark som har ektefelle med fast jobb og barn godt etablert i skole/barnehage i Finnmark. Det vil være urimelig å ta fra vedkommende arbeidsavklaringspenger fordi han ikke vil flytte til Oslo og ta seg jobb. Særlig urimelig vil det fremstå dersom det er snakk om en deltidsjobb i lav stillingsbrøk.

Vurderingen vil kunne være annerledes overfor andre arbeidssøkere som kan flytte uten at det har like store konsekvenser. YS mener derfor at det må gis rom for skjønnsutøvelse ved vurderingen av om en person er reel arbeidssøker etter bestemmelsen.

Til notatets 2.3.2 og 2.3.3

YS er enig i prinsippene om at arbeidstaker selv må bidra til å skaffe seg arbeid og ikke skal kunne nekte å ta tilbudt passende arbeid. Vi er imidlertid opptatt av at den rimelighetsvurdering som skal legges til grunn etter § 11-16, første ledd ikke blir for streng. Vi viser bl.a. til det som er sagt om å være reell arbeidssøker ovenfor.

Til notatets 2.4

YS mener det er uheldig at personer går i lang tid uten å få en avklaring på egen situasjon. Vi mener at det for mange vil være økonomisk ødeleggende å vente lenge før man får status som uførepensjonist. Dette er uheldig i de tilfelle hvor vedkommende likevel blir ufør til sist. Vi viser til våre kommentarer til punkt 2.14.5.

Ut fra en totalvurdering støtter vi likevel konklusjonen i høringsnotatet på dette punkt.

Til notatets 2.7

YS støtter ikke departementets forslag på dette punkt. Vi mener det skaper best oversikt og er ryddigst dersom reglene om tilleggsstønader tas inn i lovens kapittel 11.

Til notatets 2.9.1

YS støtter ikke forslaget om en meldeplikt for alle mottakere. Vi mener at dette kan virke tyngende for en del brukere og det medfører betydelig merarbeid for NAV. Vi

mener nytteverdien av en slik meldeplikt ikke forsvarer de ressursene som må settes inn.

Til notatets 2.14.5

Mange arbeidstakere har rett til uførepensjon etter foretakspensjonsloven. Dette er private pensjonsordninger som utgjør en viktig del av sikkerhetsnettet for disse arbeidstakerne.

YS er kjent med at Foretakspensjonsloven § 6-1 nr. 2 ble endret i 2007 slik at man allerede etter någjeldende bestemmelser ikke kan få utbetalt uførepensjon etter foretakspensjonsloven samtidig som man mottar rehabiliteringspenger, attføringspenger eller midlertidig uførestønad. YS er sterkt kritisk til den lovendring som ble gjort og mener at regelen ikke bør videreføres ved etablering av arbeidsavklaringspenger.

For det første medfører bestemmelsen at arbeidstakerne ikke har det sikkerhetsnettet som de selv tror de har og som de ofte har vært med å betale egenandel for. Da de fleste av disse ordningene ble etablert ga de rett til støtte fra den private pensjonsforsikringsordninger fra det tidspunkt man mistet sykepenger og det er de fleste opplever at de har betalt for.

Arbeidsuførhet medfører store økonomiske belastninger og private uførepensjoner har utvilsomt reddet mange ut av en situasjon der de ellers kanskje ville fått alvorlige økonomiske problemer.

Dette spørsmålet må også sees i sammenheng med reglene om varighet. Når arbeidsavklaringspenger kan utbetales i 4 år før det fattes endelig avgjørelse om uførestønad så kan "skaden" være gjort for mange. Gjeldskrise kan være konsekvensen for mange.

Til notatets 2.15

YS er uenig i at man skal kunne unnlate å varsle skriftlig om reduksjon i utbetaling. Det er viktig at NAV etterlever sin informasjonsplikt og det betyr mye for tilliten til NAV at det gis god informasjon i slike tilfeller.

Til notatets 7.2

YS ser ikke behov for å innføre 14 dagers etterskuddsvis utbetaling med meldeplikt for alle mottagere av overgangsstønad. Vi mener dagens utbetalingsordning kan opprettholdes.

Med vennlig hilsen
Yrkesorganisasjonenes Sentralforbund – YS

Ørnulf Kåset
advokat